

## A Perc Évezredei

1979-ben, második itáliai utam során Firenzéből Pompeibe utaztam. Íme hát a Régvolt Város. Oszlopok, magashátu utak, épületmaradványok, amphiteatrum. Ciprusok és pineák mélyzöld foltjaival körülhintett házemlékek. És a belső falakon a képek.

Az ismeretlen mester által festett freskók együtt változnak az évszázadokkal. A festék elpereg, megváltoznak a színek, a falakat elemészti a nap.

Úgy gondolom, hogy amennyit elvesztettünk a festmények Ókori szépségeiből és fényéből, annyit, ha nem többet nyertünk a két évezred érintéseitől és csapásaitól – a lekarcolt, megrepedezett, megkopott felületeken új színeket, foltokat és jelentéseket termő nyomhagyásaival. A századok életeinek és történelmének lenyomatai kerültek a falakra a hajdani festőmester munkájához – társszerzőként. Nem tudjuk már őket megkülönböztetni, szétválasztani. Nem is szükséges. Nem is szabad.

Szóval, a délutáni nap beragyogta a vörös, fekete, szürke, okker képeket, égő zöldet kölcsönzött a szellőfúta fűszigeteknek: az útszéli kövön egy gyík napozott, és tekintete rám tévedt.

Íme az örökkévalóság. Az időtlenül álló és a pillanatonként változó. Isten újra meg újra megmutatkozó bölcsességét és költészetét érezhettem akkor.

Mint itt, most, e percben, ezek között a képek között. Évezredes tartalmi, kultikus mélységei és távlatai vannak Szalkai Károly festészetének. Aki a vászon és az olajfestéssel kever faforgács, vagy a dörzspapírok felületein – és, mi több – ezek belső rétegein őrizi a pompeii-i ifjú hölgy ezüst árnyékát, a fűrgé kis gyíkocská érintését és a „Tavaszkok Első Illatát”.

Megannyi élet, megannyi sors, megannyi látomás. Tehát, igen; talán lehetnének egy kicsit körültekintőbbek. Figyelmesek, szeretettelibbek. Ha van még manapság ezeknek a szavaknak közmegegyezései jelentése.

Ugyanis most a mi életünk íródik.

Bennünket festenek.

Mi vagyunk soron.           A kiállítást megnyitom.

Szalkai Károly festőművész kiállítása El Kalászi Galéria  
1998 június, Budapest.

Molnár Péter